

**Cartrefi
Cymunedol
Cymru**

**Community
Housing
Cymru**

Adroddiad trylowwyder tâl prif weithredwyr 2022–23

Chwefror 2024

Contents

Cyflwyniad	02
Cefndir	02
Tâl prif swyddogion gweithredol	03
Cymharu cyflogau Prif Swyddogion Gweithredol gyda chyflogau canolrif a nifer y staff yn ennill mwy na £100,000 y flwyddyn	06
Buddion Prif Swyddogion Gweithredol.....	10
Cymeradwyo dyfarniad tâl uwch swyddogion	12
Tâl i aelodau bwrdd	13
Dadansoddiad tâl yn ôl rhywedd	14

Cyflwyniad

Nod yr adroddiad hwn yw rhoi gwybodaeth glir a thryloyw ar dâl uwch swyddogion mewn cymdeithasau tai yng Nghymru.

Mae Cartrefi Cymunedol Cymru (CCC) wedi cyhoeddi adroddiad ar dâl uwch reolwyr ar ran cymdeithasau tai yng Nghymru ers mis Ebrill 2017. Rhwng mis Mai a mis Rhagfyr 2023 fe wnaethom greu grŵp gorchwyl a gorffen i adolygu'r adroddiad. Mae llawer o'n gwelliannau yn ymwneud â symleiddio'r arolwg sy'n bwydo i'r adroddiad hwn, tra bod yr adroddiad ei hun yn dal i ddilyn fformat tebyg i'r hyn a wnaed o'r blaen – cyflwyno gwybodaeth allweddol megis:

- cyflogau a buddion Prif Swyddogion Gweithredol;
- nifer staff yn ennill dros £100,000;
- cyflogau Prif Swyddogion Gweithredol, tâl canolrifol yn y sefydliad a'r gymhareb rhwng y ddau gyflog;
- cydnabyddiaeth ariannol i aelodau bwrdd.

Yn dilyn adborth allanol, ym mhob rhan o'r adroddiad hwn rydym wedi ymdrechu rhoi mwy o fanylion ar sut y caiff penderfyniadau ar dâl uwch swyddogion eu cymeradwyo o fewn cymdeithasau tai.

Cymerodd 34 o gymdeithasau tai Cymru ran yn yr arolwg Prif Swyddogion Gweithredol ym mis Tachwedd 2023. Mae'r data yn cyfeirio at wybodaeth cyflogau ar 1 Ebrill 2021 a 31 Mawrth 2022, ac 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023. Mae'r data ar dâl yn ôl rhywedd yn cyfeirio at 5 Ebrill 2023.

Cefndir

Mae cymdeithasau tai yng Nghymru yn cyfrannu'n sylweddol at yr economi ac yn sicrhau gwerth rhagorol am arian. Yn 2021/22 fe wnaethant wario £1.3bn, gyda 83% o hynny'n cael ei wario yng Nghymru, ac roedd ganddynt gyfanswm trosiant blynyddol o £1.5bn. Mae'r sector yn cefnogi 27,000 o swyddi yng Nghymru, 11,000 ohonynt yn uniongyrchol¹.

Mae amgylchedd gweithredu cymdeithasau tai yn heriol. Fel yr amlinellodd y Gweinidog dros Newid Hinsawdd a Chadeirydd Cartrefi Cymunedol Cymru yn adroddiad diweddaraf y Cyfrifon Cynhwysfawr ar gyfer blwyddyn ariannol 2021/22:

“Mae Cyfrifon Cynhwysfawr eleni o berfformiad ariannol cymdeithasau tai yn dangos stori o lwyddiant yn wyneb adfyd. Bu'n flwyddyn o gythrwfl parhaus; ers mis Mawrth 2021 bu ansicrwydd sylweddol yn yr hinsawdd macro-economaidd, o donnou pellach o Covid-19, y cynnydd mewn costau byw a chostau ynni, problemau gyda chadwyni cyflenwi a chynnydd prisiau, a'r rhyfel yn Wcráin ymysg pethau eraill.

---

¹ Cartrefi Cymunedol Cymru, Cyfrifon Cynhwysfawr, 2022

“Fodd bynnag, er gwaethaf y blaenwyntoedd sylweddol hyn, mae'r adroddiad yn dweud stori o hyder parhaus ar draws y sector. Er ei fod yn sicr yn gyfnod anodd, mae'r bartneriaeth unigryw o gymdeithasau fel busnesau cymdeithasol a gefnogir gan Lywodraeth Cymru yn parhau i arwain at fuddsoddiad mewn cartrefi presennol a chartrefi newydd y mae angen mawr amdanynt.”

Mae'r sector cymdeithasau tai yng Nghymru yn tyfu: fel ym mis Mawrth 2022, roedd landlordiaid cymdeithasol cofrestredig yn berchen ac yn rheoli dros 173,000 o gartrefi i dros 300,000 o bobl, gan gartrefu un ym mhob 10 o bobl yng Nghymru. Rhagwelir y bydd hyn yn cynyddu i 188,000 erbyn 2027².

Mae cymdeithasau tai yn fusnesau cymhleth, ac mae'r sector tai yn cystadlu gyda diwydiannau eraill am weithwyr proffesiynol medrus. Mae'n bwysig y gall y sector tai cymdeithasol barhau i ddenu talent i gadw hyder benthydwyr, a pharhau i gyflawni ar gyfer y cymunedau a wasanaethant.

Tâl prif swyddogion gweithredol

Mae'r tabl isod yn dangos tâl prif swyddogion gweithredol ar gyfer y blynyddoedd 2021–22 a 2022–23 (1 Ebrill i 31 Mawrth).

Mae'r wybodaeth a roddir yn seiliedig ar gyflog blynyddol crynswth ac nid yw'n cynnwys cyfraniadau pensiwn cyflogwr, treuliau a buddion mewn da.

Tabl 1: Tâl prif swyddogion gweithredol wedi'i ddioli yn ôl rhywedd, y ddwy flynedd flaenorol a newid canran rhwng 2021–22 a 2022–2

Sefydliad	Rhywedd	Cyflog 21–22	Cyflog 22–23	% cynnydd
Adra Tai Cyf	Gwryw	123,261	127,576	3.50
Barcud Cyf	Gwryw	114,544	123,620	7.92
Caredig	Benyw	99,387	102,369	3.00
Cartrefi Conwy	Gwryw	130,332	134,372	3.10
Cartrefi Cymoedd Merthyr	Benyw	114,000	117,420	3.00

² Cartrefi Cymunedol Cymru, Cyfrifon Cynhwysfawr, 2022

ADRODDIAD TRYLOWYDER TÂL PRIF WEITHREDWYR 2022-23

Sefydliad	Rhywedd	Cyflog 21-22	Cyflog 22-23	% cynnydd
Cartrefi Cymunedol Bron Afon	Gwryw	128,775	133,282	3.50
Cartrefi Melin	Benyw	123,734	127,447	3.00 ⁴
Cymdeithas Cartrefi Cymunedol Tai Calon	Gwryw	111,925	117,521	5.00
Cymdeithas Tai Bro Myrddin	Benyw	100,564	109,287	8.67
Cymdeithas Tai Cadwyn	Gwryw	101,176	103,706	2.50 ⁵
Cymdeithas Tai Cartrefi Dinas Casnewydd Cyf	Benyw	139,529	147,413	5.65
Cymdeithas Tai Cymuned Caerdydd	Benyw	104,512	104,512	0
Cymdeithas Tai Dewis Cyntaf Cyf	Gwryw	90,076	93,229	3.50
Cymdeithas Tai Hafod	Gwryw	140,980	145,209	3.00
Cymdeithas Tai Merthyr Tudful	Benyw	82,800	85,284	3.00
Cymdeithas Tai Sir Fynwy	Gwryw	128,327	131,664	2.60
Cymdeithas Tai Taf	Benyw	101,040	104,071	3.00
Cynon Taf	Benyw	91,809	103,000	12.19
Grŵp ateb	Gwryw	113,597	115,869	2.00
Grŵp Cynefin	Gwryw	98,407	111,189	12.99 ⁶
Grŵp Pobl	Benyw	191,782	199,837	4.20
Grŵp Tai Coastal	Benyw	140,774	144,998	3.00
Grŵp Tai Newydd	Gwryw	106,652	114,324	7.19
Grŵp United Welsh	Gwryw	139,394	140,000	0.43
Linc Cymru	Gwryw	134,628	137,321	2.00
RHA Cymru	Gwryw	100,747	103,066	2.30

⁴ Cynnydd 3% yn weithredol 01 Ebrill 2022

⁵ Prif Weithredwr Interim

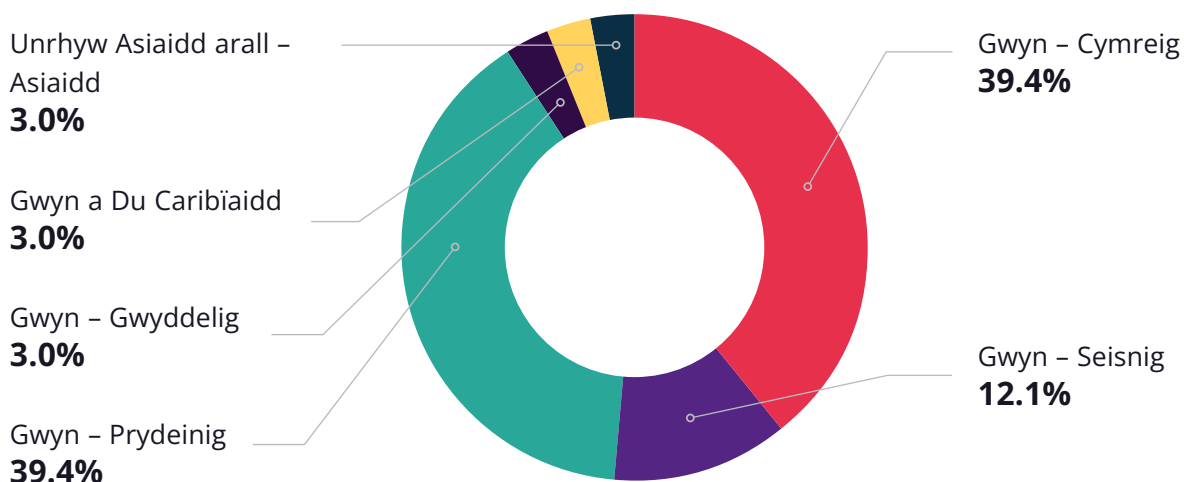
⁶ Penodwyd Prif Weithredwr Interim

Sefydliad	Rhywedd	Cyflog 21-22	Cyflog 22-23	% cynnydd
Stori	Gwryw	89,448	94,000	5.09
Tai Aelwyd	Benyw	54,323	62,000	14.13 ⁷
Tai ClwydAlyn	Benyw	133,554	137,561	3.00
Tai Cymoedd i Arfordir	Benyw	127,000	127,000	0
Tai Gogledd Cymru	Benyw	110,483	115,263	3.98
Tai Tarian	Benyw	131,917	136,006	3.10
Tai Cymoedd i Arfordir	Benyw	127,000	127,000	0
Trivallis	Gwryw	149,248	145,830	- 2.29

Cefndiroedd du a lleiafrif ethnig

Yn arolwg eleni uniaethodd Prif Swyddog Gweithredol un sefydliad fel bod â chefnidir Asiaidd/Asiaidd Prydeinig, tra bod gan sefydliad arall Brif Swyddog Gweithredol yn uniaethu fel bod â chefnidir Caribiaidd. Felly, mae 6% o Brif Swyddogion Gweithredol Cymru o grwpiau a dangynrychiolir. Mae hyn yn debyg i 2021.

Ffigur 1: Hil ac ethnigrwydd Prif Swyddogion Gweithredol

⁷ Argymhellion Adolygiad Cydnabyddiaeth Ariannol Staff wedi'i weithredu ar gyfer cyflogau yn 2022-23

Cymharu cyflogau Prif Swyddogion Gweithredol gyda chyflogau canolrif a nifer y staff yn ennill mwy na £100,000 y flwyddyn

Mae'r rhan hwn o'r adroddiad yn cyflwyno gwybodaeth ar gyflogau Prif Swyddogion Gweithredol ynghyd â maint sefydliad a ffactorau strwythur: trosiant blynyddol, nifer staff, nifer y cartrefi a reolir, tâl Prif Swyddog Gweithredol fesul £m trosiant, a thâl Prif Swyddog Gweithredol fesul unedau a reolir. Dylid bod yn ofalus wrth gymharu cymdeithasau tai, gan y gall fod ffactorau sy'n effeithio ar y ffigurau hyn nad ydynt yn cael eu dangos yn y tabl hwn.

Mae tâl uwch swyddogion fel arfer yn cynyddu gyda maint a chymhlethdod y gymdeithas tai.

Mae cymhareb gyfartalog canolrif cyflogau staff i gyflog Prif Swyddogion Gweithredol yn 4.48:1 (h.y. mae cyflog cyfartalog Prif Swyddog Gweithredol yn 4.48 gwaith canolrif cyflog yn eu sefydliad). Y gymhareb leiaf yw 2.30:1 a'r gymhareb uchaf yw 10.10:1

Mae rhai cymdeithasau tai yn darparu gwasanaethau gofal cymdeithasol cofrestredig a/neu wasanaethau digartrefedd a chymorth tai. Ar gyfer y rhai sy'n darparu gwasanaethau gofal cymdeithasol cofrestredig, mae cyfrifoldebau rheoleiddiol a llywodraethiant neilltuol yn ychwanegol at y rhai sy'n gysylltiedig gyda darparu tai cymdeithasol. Maent yn gyfrifol am gyflenwi contractau a gomisiynwyd, yn aml ar ran awdurdodau lleol neu fyrddau iechyd lleol.

Mae'n hysbys iawn fod swyddi gofal a chymorth fel arfer ar dâl is ar draws y Deyrnas Unedig i gyd⁸. Ar gyfer y sefydliadau hynny sy'n darparu gwasanaethau gofal a/neu ddigartrefedd a chymorth tai, mae hyn yn golygu ei bod yn debygol y bydd ganddynt gyfran uwch o staff ar gyflog is, oherwydd cyfanswm y cyllid a ddarperir gan gomisiynwyr i dalu am gost cyflogau.

Caiff cymdeithasau tai sy'n darparu gofal eu dynodi gyda seren yn y tabl isod.

Canolrif cyflogau staff ar gyfer sefydliadau yw £28,842.00 ar gyfer 2022-23. Mae hyn yn cymharu gyda £26,303 ar gyfer 21-22, sy'n gynydd o 9%.

Roedd canolrif enillion blynyddol crynswth ar gyfer yr holl gyflogeion llawn-amser ar draws pob gwahanol sector yn y DU yn £33,062 yn 2022⁹.

---

⁸ Senedd Cymru, Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, [Cyllideb Ddrafft 2024-25 Llywodraeth Cymru](#)

⁹ ONS, [Employee earning in the UK 2023](#), 2023

ADRODDIAD TRYLOWYDER TÂL PRIF WEITHREDWYR 2022-23

Tabl 2: Cyflogau a gyflwynwyd yng nghyswllt trosiant, unedau, prif swyddogion gweithredol o gymharu â staff, a'r nifer staff sy'n derbyn tal dros £100,000

Sefydliad	Cyfanswm nifer staff	Trosiant blyneddol	Cartrefi a gaiff eu rheoli	Cyflog prif swyddog gweithredol 22-23	Cyflog prif swyddog gweithredol fesul £m trosiant	Cyflog prif swyddog gweithredol fesul uned a gaiff eu rheoli	Canolrif cyflog	Cymhareb	Nifer staff yn ennill dros £100,000
Adra Tai Cyf	356	42,800,000	6,891	127,576	2,981	18.51	26,429	4.83	2
Barcud Cyf	207	27,818,102	4,350	123,620	4,444	28.42			1
Caredig	264	22,967,000	2,901	102,369	4,457	35.29	22,976	4.46	1
Cartrefi Cymoedd Merthyr	235	21,800,000	4,947	117,420	5,386	23.74	30,573	3.84	2
Cartrefi Cymunedol Bron Afon	418	51,100,000	8,134	133,282	2,608	16.39	31,284	4.26	4
Cartrefi Conwy	183	27,882,000	4,148	134,372	4,819	32.39	28,645	4.69	2
Cartrefi Melin	243	28,700,000	4,691	127,447	4,441	27.17	30,477	4.18	2
Cymdeithas Tai Bro Myrddin	30	6,100,000	1,043	109,287	17,916	104.78	29,418	3.71	1
Cymdeithas Tai Cymuned Caerdydd	163	21,580,000	3,065	104,512	4,843	34.10	30,531	3.42	1
Cymdeithas Tai Cadwyn	114	11,700,000	1,935	103,706	8,864	53.59	28,746	3.61	1

ADRODDIAD TRYLOWYDER TÂL PRIF WEITHREDWYR 2022-23

Sefydliad	Cyfanswm nifer staff	Trosiant blynyddol	Cartrefi a gaiff eu rheoli	Cyflog prif swyddog gweithredol 22-23	Cyflog prif swyddog gweithredol fesul £m trosiant	Cyflog prif swyddog gweithredol fesul uned a gaiff eu rheoli	Canolrif cyflog	Cymhareb	Nifer staff yn ennill dros £100,000
Cymdeithas Tai Cartrefi Dinas Casnewydd Cyf	437	55,400,000	9,860	147,413	2,661	14.95	32,256	4.57	4
Cymdeithas Tai Dewis Cyntaf Cyf	45	9,100,000	377	93,229	10,245	247.29	32,897	2.83	
Cymdeithas Cartrefi Cymunedol Tai Calon	267	29,300,000	6,000	117,521	4,011	19.59	30,490	3.85	1
Cymdeithas Tai Hafod	1,198	64,700,000	6,208	145,209	2,244	23.39	14,383	10.10	4
Cymdeithas Tai Merthyr Tudful	44	6,800,000	1,174	85,284	12,542	72.64	30,440	2.80	
Cymdeithas Tai Sir Fynwy	246	24,280,000	3,800	131,664	5,423	34.65	28,423	4.63	2
Cymdeithas Tai Taf	178	14,000,000	1,544	104,071	7,434	67.40	24,336	4.28	1
Cynon Taf	97	13,400,000	1,900	103,000	7,687	54.21	29,053	3.55	1
Grŵp ateb	147	27,000,000	3,127	115,869	4,291	37.05	30,210	3.84	1
Grŵp Cynefin	316	33,000,000	4,230	111,189	3,369	26.29	29,867	3.72	1
Grŵp Pobl	2,490	169,800,000	18,334	199,837	1,177	10.90	21,191	9.43	7

ADRODDIAD TRYLOWYDER TÂL PRIF WEITHREDWYR 2022-23

Sefydliad	Cyfanswm nifer staff	Trosiant blynyddol	Cartrefi a gaiff eu rheoli	Cyflog prif swyddog gweithredol 22-23	Cyflog prif swyddog gweithredol fesul £m trosiant	Cyflog prif swyddog gweithredol fesul uned a gaiff eu rheoli	Canolrif cyflog	Cymhareb	Nifer staff yn ennill dros £100,000
Grŵp Tai Coastal	269	52,800,000	6,147	144,998	2,746	23.59	29,565	4.90	5
Grŵp Tai Newydd	170	21,100,000	3,356	114,324	5,418	34.07	28,000	4.08	1
Grŵp United Welsh	393	45,853,000	6,495	140,000	3,053	21.55	28,938	4.84	4
Linc Cymru	654	50,500,000	5,322	137,321	2,719	25.80	22,091	6.09	4
RHA Cymru	81	11,965,000	2,119	103,066	8,614	48.64			1
Stori	162	6,190,000	97	94,000	15,186	969.07	21,692	4.33	
Tai Aelwyd	21	1,400,000	268	62,000	44,286	231.34	27,000	2.30	
Tai Clwyd Alyn	742	52,500,000	6,390	137,561	2,620	21.53	22,926	6.00	3
Tai Cymoedd i Arfordir	274	37,890,000	6,039	127,000	3,352	21.03	27,519	4.61	1
Tai Gogledd Cymru	183	18,254,000	2,717	115,263	6,314	42.42	25,225	4.57	1
Tai Wales & West	811	79,470,000	12,320	166,000	2,089	13.47	32,300	5.14	6
Tai Tarian	516	54,900,000	9,532	136,006	2,477	14.27	26,530	5.13	5
Trivallis	424	60,500,000	11,522	145,830	2,410	12.66	45,219	3.22	3

Buddion Prif Swyddogion Gweithredol**Tabl 3:** Buddion a dderbyniwyd gan Brif Swyddogion Gweithredol a'u cyfanswm enillion yn 22-23

Sefydliad	Tâl sylfaenol	PRP	Lwfans car	Gofal lechyd preifat	Arall	Cyfanswm
Adra Tai Cyf	127,576		12,721	1,185		141,482
Barcud Cyf	123,620		10,000			133,620
Caredig	102,369					102,369
Cartrefi Conwy	134,372	4,195	13,437	1,496.49	60	153,560
Cartrefi Cymoedd Merthyr	117,420					117,420
Cartrefi Cymunedol Bron Afon	133,282			52		133,334
Cymdeithas Cartrefi Cymunedol Tai Calon	117,521					117,521
Cartrefi Melin	127,447		7,063	750	200	135,460
Cymdeithas Tai Bro Myrddin	109,287		7,000		112	116,299
Cymdeithas Tai Cadwyn	103,706					103,706 ¹⁰
Cymdeithas Tai Cartrefi Dinas Casnewydd Cyf	147,413		14,741			162,155
Cymdeithas Tai Cymuned Caerdydd	104,512		10,451	94		115,057
Cymdeithas Tai Dewis Cyntaf Cyf	93,229		6,526	522	13,798	114,075 ¹¹
Cymdeithas Tai Hafod	145,209			666	530	146,405 ¹²
Cymdeithas Tai Merthyr Tudful	85,284					85,284

¹⁰ Cyflog pro-rata'd seiliedig ar oriau contract¹¹ Dadansoddiad cyfanswm 'Arall' – Aelodaeth Campfa – £360 Cynllun Hyfforddiant – £3,900
Tanysgrifiadau Proffesiynol – £216¹² Taliad arall an lwfans band eang a ffôn

ADRODDIAD TRYLOWYDER TÂL PRIF WEITHREDWYR 2022–23

Sefydliad	Tâl sylfaenol	PRP	Lwfans car	Gofal iechyd preifat	Arall	Cyfanswm
Cymdeithas Tai Sir Fynwy	120,669	10,994			407.16	132,071 ¹³
Cymdeithas Tai Taf	104,071					104,071
Cynon Taf	103,000					103,000
Grŵp ateb	115,869		11,586			127,455
Grŵp Cynefin	111,187		5,000			116,187
Grŵp Pobl	199,837			3,859		203,696
Grŵp Tai Coastal	144,998					144,998
Grŵp Tai Newydd	114,324				102	114,426 ¹⁴
Grŵp United Welsh ¹⁵	140,000					140,000
Linc Cymru	137,321		13,732			151,053 ¹⁶
RHA Cymru	103,066			515		103,581
Stori	94,000					94,000
Tai Aelwyd	62,000					62,000
Tai ClwydAlyn	137,561					137,561
Tai Cymoedd i Arfordir	127,000			288		127,288
Tai Gogledd Cymru	115,263			2,499		117,385
Tai Tarian	136,006				13,600	149,606
Tai Wales & West	166,000		7,000			173,000
Trivallis	145,830			197.64		146,028 ¹⁷

¹³ Arall – Cynllun Arian Meddygol

¹⁴ £101.88 Cynllun iechyd arian

¹⁵ Mae gan y Prif Swyddog Gweithredol lwfans car cyfunol o fewn y cyflog

¹⁶ Mae'r Prif Swyddog Gweithredol yn derbyn budd diogelu incwm a marwolaeth mewn gwasanaeth

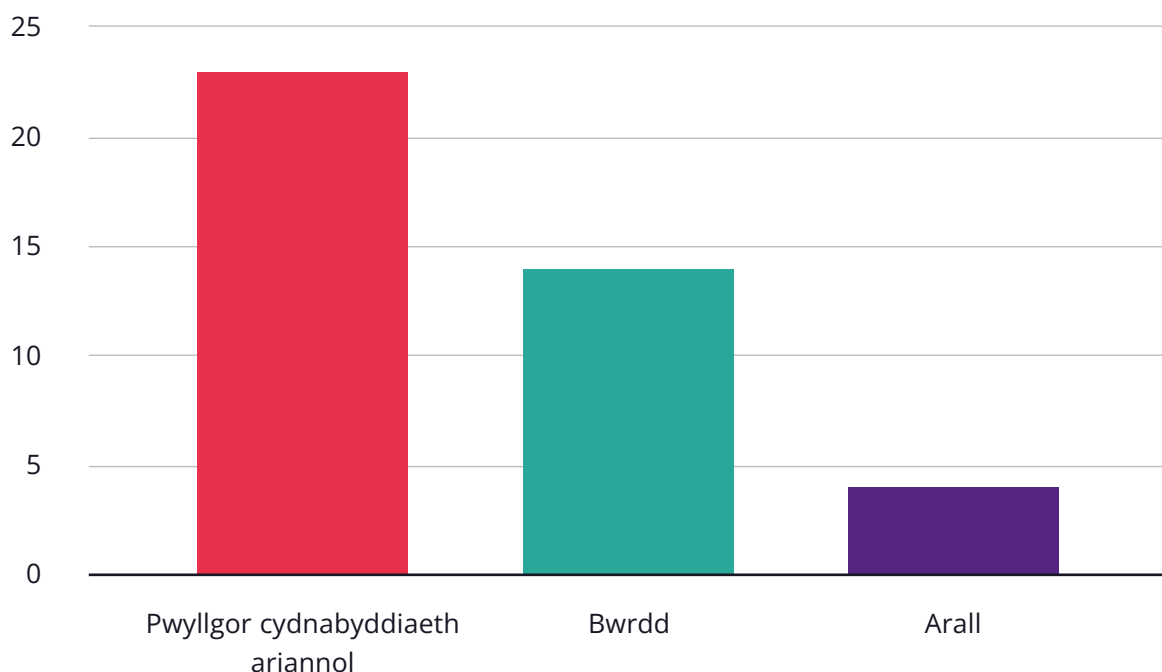
¹⁷ Dechreuodd Prif Swyddog Gweithredol newydd gyda Trivallis ar 01.01.23 – Mae'r wybodaeth cyflog yn seiliedig ar flwyddyn newydd.

Cymeradwyo dyfarniad tâl uwch swyddogion

Yn yr arolwg hwn, fe wnaethom ofyn i gymdeithiau tai sut y caiff dyfarniadau tâl uwch swyddogion eu cymeradwyo. Roedd modd dewis mwy na un dull cymeradwyo. Dywedodd:

- 67% mai pwyllgor cydnabyddiaeth ariannol oedd yn cymeradwyo dyfarniadau tâl uwch swyddogion;
- 41% mai'r bwrdd oedd yn gwneud hynny, a;
- 11% 'arall'.

Ffigur 2: Dull ar gyfer cymeradwyo dyfarniadau tâl uwch swyddogion

Gan weithredu ar adborth, eleni roeddem eisiau rhoi mwy o gyd-destun ar gyfer y broses benderfynu, felly gofynnwyd cwestiynau ansoddol i ymatebwyr am y broses cydnabyddiaeth ariannol o fewn eu cymdeithasau tai.

Mae dulliau ychwanegol sy'n sylfaen i benderfyniadau tâl uwch swyddogion yn cynnwys:

- meincnodi allanol;
- cynlluniau busnes a modelu ariannol;
- mae rhai cymdeithasau tai yn cynnal trafodaethau gydag undebau llafur;
- costau byw.

Mae amrywiaeth o wahanol ddulliau ledled y sector yn nghyswllt tâl uwch swyddogion. Mae llawer o gymdeithasau tai yn gweithredu polisi cydnabyddiaeth ariannol safonol sy'n weithredol at bob lefel o'r sefydliad tra bod gan rai bolisi penodol ar gyfer cydnabyddiaeth ariannol uwch swyddogion.

Astudiaeth achos 1: Dull un gymdeithas tai o osod tâl uwch swyddogion

Mae gan y gymdeithas tai hon bolisi ar dâl uwch swyddogion sy'n manylu'r prosesau. Caiff adroddiad ei baratoi sy'n cyflwyno'r pecyn presennol a cymhariaeth sector. Pan fo aelodau 'r bwrdd yn credu fod angen hynny, caiff adroddiad ei gomisiynu gan gwmni annibynnol sydd ag arbenigedd yn y sector.

Tâl i aelodau bwrdd

Yn y rhan hwn o'r arolwg fe wnaethom ofyn cwestiynau am gydnabyddiaeth ariannol i aelodau bwrdd. Mae 652% o gymdeithasau tai yn rhoi taliad anweithredol i aelodau bwrdd. Mae 18% yn cynnig pecyn treuliau yn unig, tra bod 20% yn cynnig pecyn 'arall', sy'n bennaf yn gyfuniad o bolisi treuliau a thaliad anweithredol.

Mae gan gymdeithasau tai wahanol strwythurau llywodraethiant a all effeithio ar gyfansoddiad bwrdd eu sefydliadau. Er enghraifft, mae gan sefydliadau trosglwyddo ar raddfa fawr aelodau bwrdd o awdurdodau lleol ac efallai na fyddant yn rhoi cydnabyddiaeth ariannol i'r aelodau hyn ond yn gwneud hynny i aelodau eraill.

Dywedodd un gymdeithas tai fod pob swydd ar y bwrdd yn derbyn tâl yn 2022-23 a bod ei gyflogau anweithredol yn amrywio o £3,605 i £7,725 y flwyddyn.

Dadansoddiad tâl yn ôl rhywedd

Dadansoddiad rhywedd Prif Swyddogion Gweithredol

Yn 2022–23 roedd 17 o Brif Swyddogion Gweithredol yng Nghymru yn wrywod a 17 yn fenywod. Mae hyn yn golygu fod 50% yn wrywod a 50% yn fenywod. Mae hyn yn cymharu â chymhareb o 58%:42% o fenywod i wrywod yn 2021–22.

Tabl 5: Cyflogau isafswm, canolrif, uchafswm a chymedrig Prif Swyddogion Cyffredinol gwryw a benyw

Mesur	Gwryn	Benyw	Cyfan
Isafswm	93,229	62,000	62,000
Canolrif	123,620	117,420	116,644
Uchafswm	145,830	199,837	199,837
Cymedrig	121,920	122,888	122,403
Nifer	50%	50%	100%

Cymedrig bwlch tâl yn ôl rhywedd

Mae [Llywodraeth y DU](#) yn ei gwneud yn ofynnol i gyflogwyr gyda mwy na 250 o gyflogeion i gyhoeddi data ar y bwlch tâl yn ôl rhywedd. Mae hyn yn golygu na chaiff yr holl sefydliadau a gymerodd ran yn ein harolwg eu cynrychioli yn yr adran hon. Nid yw'n ofynnol i lawer o gymdeithasau tai gyhoeddi data yn ôl y gyfraith ond maent yn gweithio yn ysbryd y ddeddfwriaeth.

O'r 34 cymdeithas tai yng Nghymru, mae'n ofynnol i 14 gyhoeddi adroddiadau ar y bwlch cyflog rhwng y rhywiau. Mae rhai cymdeithasau tai yn adrodd hynny er nad yw'n ofyniad cyfreithiol iddynt wneud hynny.

Tabl 6: Canolrif bwlch cyflog rhwng y rhywiau

Sefydliad	Canolrif bwlch cyflog rhwng y rhywiau
Adra Tai Cyf	0%
Barcud Cyf	
Caredig	11.4%
Cartrefi Conwy	11.34%
Cartrefi Cymoedd Merthyr	
Cartrefi Cymunedol Bron Afon	11.5%
Cymdeithas Cartrefi Cymunedol Tai Calon	9.3%
Cartrefi Melin	
Cymdeithas Tai Bro Myrddin	
Cymdeithas Tai Cadwyn	4.63%
Cymdeithas Tai Cymuned Caerdydd	-6.43%
Cymdeithas Tai Cartrefi Dinas Casnewydd Cyf	6.68%
Cymdeithas Tai Dewis Cyntaf Cyf	
Cymdeithas Tai Hafod	9%
Cymdeithas Tai Merthyr Tudful	0%
Cymdeithas Tai Sir Fynwy	14.82%
Cymdeithas Tai Taf	2%
Cynon Taf	
Grŵp ateb	
Grŵp Cynefin	12%
Grŵp Pobl	11.32%
Grŵp Tai Coastal	-1.4%
Grŵp Tai Newydd	-2.8%
Grŵp United Welsh	-2.8%
Linc Cymru	19.9%

Sefydliad	Canolrif bwloch cyflog rhwng y rhywiau
RHA Cymru	4.99%
Stori	
Tai Aelwyd	
Tai ClwydAlyn	16.89%
Tai Cymoedd i Arfordir	
Tai Gogledd Cymru	2.37%
Tai Tarian	-2.4%
Tai Wales & West	10.9%
Trivallis	6.4%